

Asia: VN/12982/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi valtion toimitilavuokrausta koskeviksi säännösmuutoksiksi

Yleistä

Yleistä lausuttavaa esitysluonnoksesta

Tukes pitää hyvänä, että Senaatti-kiinteistöistä ja Puolustuskiinteistöistä annettu laki kattaisi kaikki erilaiset järjestelyt, joilla virasto tai laitos hankkii toimitiloja käyttöönsä, esim. käyttöoikeussopimukset.

Tukesilla on esitysluonnoksesta muutama yksityiskohtainen kommentti. Käytännössä tilanteet pystytään todennäköisesti selvittämään viimeistään lausunto- ja neuvottelumenettelyssä.

Valtion toimitilavuokraus

Näkemyksenne Senaatti-kiinteistöistä ja Puolustuskiinteistöistä annetun lain 2 b §:n mukaisesta, kolmiportaisesta menettelystä, jossa virasto tai laitos vuokraa toimitilansa:

- 1. ensisijaisesti valtion omistamista ja liikelaitoksen hallinnassa olevista tiloista;**
- 2. toissijaisesti tiloista, jotka liikelaitos hankkii ulkopuoliselta viraston tai laitoksen tarpeisiin;**
- 3. suoraan valtion ulkopuoliselta vuokranantajalta, jos liikelaitoksen hallinnassa ei ole sen tarpeita palvelevaa tilaa ja suoraan ulkopuoliselta vuokraaminen on kokonaistaloudellisesti edullista, eikä aiheuta olennaista haittaa keskitetylle kiinteistönhallinnalle.**

Tukesilla ei ole lausuttavaa menettelystä. Lain sanamuotoja ja perusteluja voisi kuitenkin selventää, kun kyse on edellytyksistä, jolloin virasto tai laitos voisi vuokrata toimitilat suoraan ulkopuoliselta.

Lain 2 b §:n 2 momentin sanamuodon mukaan virasto ja laitos voi (1 momentista poiketen) vuokrata toimitilat valtion ulkopuoliselta vuokranantajalta, jos Senaatti-konsernin liikelaitosten hallinnassa olevista toimitiloista ei löydy viraston tai laitoksen tarvitsemaa toimitilaa. Pykälän perusteluissa todetaan, että ”Virasto ja laitos voisi 1 momentista poiketen vuokrata toimitilat valtion ulkopuolelta, jos Senaatti-konsernin liikelaitosten hallinnassa olevista tai sen hallintaan tulevista toimitiloista ei löytyisi viraston tai laitoksen tarvitsemaa toimitilaa”. Perusteluissa kohdassa 4.1 Keskeiset ehdotukset todetaan, että ”Suoraan ulkopuoliselta vuokraaminen olisi mahdollista virastoille ja

laitoksille ainoastaan silloin, kun Senaatti-konsernin liikelaitosten hallinnassa tai hallintaan saatavissa ei olisi viraston tai laitoksen tarvetta palvelevaa toimitilaa...”.

Sanamuodolle on siten kolme vaihtoehtoa:

- 1) hallinnassa olevat toimitilat
- 2) hallinnassa olevat tai hallintaan tulevat toimitilat
- 3) toimitilat, jotka ovat hallinnassa tai hallintaan saatavissa

Sanamuodot poikkeavat siis toisistaan hieman rajauksiltaan ja tiukkuudeltaan. Jos tarkoituksena on ottaa huomioon myös toimitilat, jotka ovat ”hallintaan saatavissa”, olisi hyvä tarkentaa, millä edellytyksillä tilan katsotaan olevan saatavissa. Välttämättä myöskään sanamuoto ”hallintaan tuleva” ei ole selvä sen suhteen, mikä ajankohta on ratkaiseva.

Onko esityksessä onnistuttu kuvaamaan selkeästi valtion vuokraustoiminta ja sen tavoitteet? Jos ei ole, niin millä tavalla esitystä tulisi täydentää?

Esitysluonnoksessa ei ole otettu kantaa siihen tilanteeseen, jolloin valtion virasto tai laitos vuokraisi tilat suoraan toiselta valtion virastolta tai laitokselta. Tilat ovat valtion omistuksessa, mutta ne eivät ole tosiasiallisesti Senaatti-konsernin liikelaitoksen hallinnassa. Edelleenvuokraus suoraan toiselta valtion virastolta tai laitokselta tulisi jatkossa olla mahdollista nopeasti ja joustavasti esim. vain yhtä työhuonetta tai -tilaa varten taikka tilapäistä tarvetta varten.

Onko asetuseruonnoksessa ehdotettu sääntely mielestänne riittävää? Jos ei ole, niin millä tavalla sitä tulisi täydentää?

-

Liikelaitosten toiminta

Onko liikelaitoslakiin ehdotettavalla uudella momentilla, joka koskee hyvän hallinnon perusteiden noudattamista valtion sisäisessä palveluntuotannossa, soveltamiskäytäntöä selkeyttävä vaikutus?

-

Näkemyksenne liikelaitoksen toimitusjohtajan nimittämistä koskeviin säännösmuutoksiin?

-

Valtioneuvoston selonteko Senaatti-konsernista

Valtiovarainministeriö on valmistelemassa Senaatti-konsernia koskevaa valtioneuvoston selontekoa eduskunnalle syysistuntokaudeksi 2022. Lisää tähän mahdolliset muut huomiot valtion toimitilahallintaa ja vuokraustoimintaa koskevan sääntelyn kehittämiseksi tulevaisuudessa.

-

Kutilainen Annika
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

Karjalainen Sanna-Mari
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes